

Tygodnik Gospodarczy

Rok IV

Poznań, dnia 22 maja 1948

Nr 21

TREŚĆ: Koncesjonowanie handlu. — Praktyka i wykładnia prawa skarbowego (str. 234) — Kronika skarbowa (str. 237) — Wyjaśnienia w sprawach księgowych (str. 239) — Sprzedaż detaliczna truczyn na Ziemniach Odzyskanych R. P. str. 240) — Wystawa Ziem Odzyskanych we Wrocławiu (str. 242) — Komunikaty i różne wiadomości (str. 242) — Kartoteka.

Koncesjonowanie handlu

Rozpoczęcie wykonywania czynności handlowych handlu zagranicznego, hurtowego handlu drogerijno-aptekarzkiego, handlu zbożem i przedsiębiorstw gastronomicznych.

W myśl § 38 ust. 2 rozporządzenia Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 22 sierpnia 1947 r. wydanego w porozumieniu z Ministrami Administracji Publicznej i Ziem Odzyskanych o właściwości władz przemysłowych oraz o trybie i warunkach udzielania zezwoleń na prowadzenie przedsiębiorstw handlowych i zawodowe wykonywanie czynności handlowych (Dz. U. R. P. Nr 57, poz. 311), Minister Przemysłu i Handlu ustala w drodze zarządzeń *terminy*, w których będą załatwione podania o udzielenie zezwoleń dla poszczególnych branż i rodzajów handlu.

Rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 11 marca 1948 r. w sprawie obowiązku uzyskania zezwolenia na zawodowe wykonywanie czynności handlowych (Dz. U. R. P. Nr 13, poz. 105) w§-ie 5 ust. 1 zezwala wykonywać czynności handlowe lub prowadzić przedsiębiorstwo od dnia złożenia podania o zezwolenie i uiszczenia opłat aż do rozstrzygnięcia sprawy. Jednakże ustęp 2-gi tegoż § 5-go wyłącza z wyżej wymienionej ogólnej zasady natychmiastowego, z chwilą złożenia podania oraz uiszczenia opłat, rozpoczęcia czynności handlowych lub prowadzenia przedsiębiorstwa, takie branże i rodzaje handlu, które zostaną wymienione w zarządzeniach Ministra Przemysłu i Handlu wydanych na podstawie § 38 rozporządzenia tegoż Ministra z dnia 22-go sierpnia 1947 r. — Dz. U. R. P. Nr 57, poz. 311 (patrz wyżej), jeżeli podanie wniesione zostało po opublikowaniu zarządzenia w Monitorze Polskim (patrz „Tygodnik Gospodarczy” Nr 13 z dn. 27 marca 1948 r. str. 134).

Otóż Minister Przemysłu i Handlu w Nr 23 „Monitora Polskiego” pod poz. 94 ogłosił w dniu 27 lutego 1948 r. zarządzenie o terminach załatwiania podań o zezwolenie na prowadzenie przed-

siębiorstw handlu zagranicznego (do 1 kwietnia 1948 r.), hurtu drogerijno - aptekarskiego (do 15 kwietnia 1948 r.), handlu zbożem i produktami przemiatu (do marca 1948 r.) i przedsiębiorstw gastronomicznych (do 1 marca 1948 r.).

Obecnie Ministerstwo Przemysłu i Handlu pismem z dnia 15 kwietnia 1948 r. Licz. dz. BPH/V/1247/23 wyjaśniło, że:

1. przedsiębiorstwa handlu zagranicznego i hurtu drogerijno - aptekarskiego, które złożyły podania o zezwolenie przed datą 27 lutego 1948 r., tj. przed datą ogłoszenia w wymienionym wyżej n-rze 23 „Monitora Polskiego” zarządzenia Ministra Przemysłu i Handlu o terminach załatwiania podań o zezwolenie na prowadzenie przedsiębiorstw handlowych wymienionych wyżej, — mogą rozpocząć działalność handlową bez uprzedniego uzyskania zezwolenia od dnia złożenia podania o zezwolenie i uiszczenia opłat aż do rozstrzygnięcia sprawy.

Z powyższego a contrario wynika, że przedsiębiorstwa handlu zagranicznego i hurtowego handlu drogerijno - aptekarskiego, które złożyły podania o zezwolenie i uiszczyły opłaty po dacie 27 lutego 1948 r., nie mogą już z chwilą samego tylko złożenia podania i uiszczenia opłat rozpocząć wykonywania czynności handlowych lub prowadzić przedsiębiorstwo, natomiast muszą czekać na uzyskanie zezwolenia.

2. W odniesieniu do przedsiębiorstw gastronomicznych oraz handlu zbożem i produktami przemiatu powyższe wyjaśnienie znajduje zastosowanie tylko wówczas, jeżeli osoba, która złożyła podanie posiada albo koncesję albo zezwolenie, wydane na podstawie przepisów szczególnych przed dniem 15 listopada 1947 r. albo też jeżeli posiada zaświadczenie, o którym jest mo-

wa w § 6 ust. 2 cytowanego wyżej rozporządzenia Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 11 marca 1948 r. (Dz. U. R. P. Nr 105).

Oznacza to, że jeżeli przedsiębiorstwa gastronomiczne lub handlu zbożem i produktami przemiatu złożyły podania i posiadają koncesję lub zezwolenie wydane na podstawie przepisów szczególnych o koncesjonowaniu przedsiębiorstw gastronomicznych oraz zbożowych przed dniem 15 listopada 1947 r. albo jeżeli takie przedsiębiorstwa przedłożą zaświadczenie władzy przemysłowej, stwierdzające, że z punktu widzenia przepisów szczególnych nie ma przeszkód do tego, że-

by petent zezwolenie uzyskał, — to takie przedsiębiorstwa, jeśli wniosły podania o zezwolenie (tzw. zezwolenie ogólne) na mocy przepisów rozporządzenia Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 22 sierpnia 1947 r. (Dz. U. R. P. Nr 57, poz. 311) przed dniem 27 lutego 1948 r., — mogą czynności swe rozpocząć już z chwilą wniesienia podania o to zezwolenie „ogólne” i uiszczenia właściwych opłat. Natomiast przedsiębiorstwa gastronomiczne oraz handlu zbożem i produktami przemiatu, nie odpowiadające powyższym warunkom, muszą czekać na udzielenie właściwego zezwolenia.

B. G.

Praktyka i wykładnia prawa skarbowego

Osoby prawne a rodzaj ksiąg i obowiązek podatkowy

L. N. Bydgoszcz — Pytanie: Czy osoba prawna nie będąca spółką handlową jest kupcem rejestrowym bez względu na rozmiar przedsiębiorstwa zarobkowego? Komentarz Dziurzyńskiego do art. 74 Kodeksu Handlowego mówi, że „osoba prawna nie będąca spółką handlową jest kupcem jednoosobowym”. Moim zdaniem kupiec jednoosobowy będzie kupcem rejestrowym tylko wówczas, gdy prowadzić będzie przedsiębiorstwo w większym rozmiarze. Stąd wniosek, że osoba prawna nie będąca spółką handlową jest kupcem rejestrowym w wypadku, gdy prowadzi przedsiębiorstwo w większym rozmiarze (obrot ponad 5.000.000 lub 12.000.000 zł w r. 1948).

Chodzi o rozstrzygnięcie kwestii, czy osoby prawne, o których powyżej mowa, mają obowiązek prowadzenia ksiąg handlowych czy też wystarczy — w zależności od wysokości osiągniętego obrotu — prowadzenie ksiąg uproszczonych wzgl. podatkowych. Przykład: Powiatowy Związek Samopomocy Chłopskiej prowadzi młyn z walcami, którego obrót w r. 1947 wynosił 450.000,— zł. Związek ten nie jest ani spółdzielnią ani też spółką handlową.

Okręgowa Komisja Związków Zawodowych prowadzi bufet, w którym zatrudnia 2 osoby z obrotem rocznym 2.400.000,— zł. Miejski Komitet Opieki Społecznej prowadzi warsztat rzemieślniczy, w którym zatrudnia 3 rzemieślników z rocznym obrotem 600.000,— zł. Jakie należy zaprowadzić księgi? Prawnik, z którym na temat ten dyskutowano, wyraził opinię, „że wszystkie wyżej wymienione osoby powinny zaprowadzić księgi handlowe, gdyż osoby prawne nie będące spółkami handlowymi są kupcami rejestrowymi, o ile prowadzą przedsiębiorstwa zarobkowe bez względu na wysokość osiągniętych przez nie obrotów”.

Zajęcie stanowiska w poruszonej sprawie wymaga uprzedniego ustalenia przesłanek, które przy zastosowaniu wykładni związkowej doprowadzą do właściwych wniosków. Z uwagi jednak na przytoczone przez Pana opinie zastrzegamy naszym wyjaśnieniom charakter dyskusyjny.

1. Art. 4 Kodeksu Handlowego stwierdza, że kupcem rejestrowym jest kupiec, który prowadzi

przedsiębiorstwo zarobkowe w większym rozmiarze.

2. Art. 5 K. H. stwierdza, że każda spółka handlowa jest kupcem rejestrowym, przy czym spółki handlowe są taksatywnie wymienione. Art. 6 stwierdza, że tylko kupiec rejestrowy obowiązany jest wpisać się do rejestru handlowego.

3. Kodeks Handlowy zawiera dla osób prawnych nie będących spółkami handlowymi tylko dwa przepisy a mianowicie o ich firmie (art. 30) i o ich rejestracji (art. 74) utrzymując w art. V przepisów wprowadzających Kodeks Handlowy w mocy ustawy szczegóły odnoszące się do tych twó-

4. Art. 74 K. H. stwierdza, że „jeżeli kupcem rejestrowym jest osoba prawna, nie będąca spółką handlową, do zgłoszenia firmy obowiązane są osoby, uprawnione według ustawy lub statutu do reprezentowania osoby prawnej”.

Wykładnia nawet gramatyczna już tych cytowanych norm wystarczyłaby do wniosku, iż osoba prawna nie będąca spółką handlową nie zawsze musi być kupcem rejestrowym zarówno z tytułu prowadzenia jakiegokolwiek przedsiębiorstwa zarobkowego jak i tylko z tytułu tego, że już przed wpisaniem do rejestru handlowego posiada osobowość prawną.

Tak więc osoba prawna nie będąca spółką handlową uznana będzie za kupca rejestrowego ze wszystkimi stąd wynikającymi konsekwencjami w ramach prawa handlowego, jeżeli prowadzić będzie przedsiębiorstwo zarobkowe w większym rozmiarze. Szczególną konsekwencją, o którą konkretnie idzie, to obowiązek prowadzenia rachunkowości kupieckiej w rozumieniu art. 54 K. H. a więc rachunkowości, która w języku handlowym i gospodarczym określona jest jako „prawidłowe księgi handlowe”.

Podkreślić jednak należy, że naprowadzony wyżej wniosek — zbliżony do stanowiska zajętego przez Pana — nie narusza w niczym ewentl. nadania osobie prawnej nie będącej spółką handlową charakteru kupca rejestrowego czy to ustawą szczególną czy też statutem i to bez względu na rozmiary ewentl. prowadzonego przez tę osobę prawną przedsiębiorstwa zarobkowego.

Stanowisko nasze znajduje wyraźne bodaj potwierdzenie w brzmieniu § 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 1 lipca 1934 r. (Dz. U. R. Nr 59, poz. 511) o rejestrze handlowym, który stwierdza, co następuje: „Rejestr handlowy składa się z czterech działów. W każdym dziale prowadzi się osobną księgę według załączonych wzorów. Do działu A należy wpisywać kupców jednoosobowych, spółki jawne i komandytowe oraz osoby prawne, nie będące spółkami handlowymi, a prowadzące przedsiębiorstwo zarobkowe w większym rozmiarze”.

Podobnie brzmi § 54 cytowanego rozporządzenia, stwierdzający, iż „osoby uprawnione do reprezentowania osoby prawnej, prowadzącej przedsiębiorstwo zarobkowe w większym rozmiarze i nie będącej spółką handlową, obowiązane są zgłosić do rejestru handlowego...”

Przepis § 3 jest wyraźny i nie wymaga komentarza tym więcej, że użyty łącznik „a” wskazuje na warunek równoczesności w tworzeniu osoby prawnej i prowadzeniu przedsiębiorstwa zarobkowego w większym rozmiarze.

Konstrukcja taka znajduje również swe oparcie w przepisach związkowych a mianowicie w art. 1 obowiązującego nadal rozporządzenia Prezydenta R. P. z dnia 27 października 1933 r. o zasadach sporządzania bilansów, zamknięć rachunkowych i sprawozdań osób prawnych, stwierdzającego, że „osoby prawne, obowiązane do prowadzenia ksiąg handlowych, powinny sporządzać bilanse, zamknięcia rachunkowe (rachunek strat i zysków) oraz sprawozdania roczne z zachowaniem postanowień rozporządzenia niniejszego”.

Rozporządzenie to obowiązuje do chwili obecnej a to na podstawie art. V rozporządzenia Prezydenta R. P. z dnia 27 czerwca 1934 r. zawierającego przepisy wprowadzające kodeks handlowy.

W tym samym kierunku wypowiada się dziełko dr Stanisława Lisowskiego (Bilans i Inwentarz a Sąd Rejestrowy): „Osoby prawne nie będące spółkami handlowymi, a prowadzące przedsiębiorstwo zarobkowe w większym rozmiarze powinny również sporządzać bilanse wedle wzorów przeznaczonych dla spółek z ogr. odp. i spółek akcyjnych”.

Również Achilles Rosenkranz buduje w swej systematyce Ordynacji Podatkowej (Warszawa — 1937) normę (6) dla bilansów osób prawnych „o ile one są obowiązane do prowadzenia ksiąg handlowych”.

W tym samym sensie formułowane wnioski znajdujemy u dr Hryniewieckiego, dr Lulka. Jeżeli chodzi o zasady dla b. kodeksu niemieckiego (przed unifikacją prawa handlowego) u prof. Grotewohla, Baldwina, Penndorfa oraz E. Schmalenbacha (Zeitschrift für handelswissenschaftliche Forschung).

W związku z poruszoną przez pytającego sprawą obowiązku podatkowego Samopomocy Chłopskiej, przytaczamy najnowsze w tej mierze wyjaśnienie Ministerstwa Skarbu z dnia 31 marca 1948 r. Nr D. V. 4298/1/48 dotyczące obowiązku podatkowego: „W myśl przepisów art. 2 dekretu z dnia 21 grudnia 1945 r. o podatku obrotowym

(Dz. U. R. P. Nr 3, poz. 23) i art. 1 dekretu z dnia 8 stycznia 1946 r. o podatku dochodowym, jeśli chodzi o obroty i dochody osiągane z należących do osób prawnych źródeł przychodów, to obowiązek podatkowy ciąży na osobach prawnych, do których te źródła przychodu należą, przy czym w myśl art. 7 dekretu o podatku dochodowym — dochodem, stanowiącym przedmiot opodatkowania, jest suma nadwyżek z poszczególnych źródeł przychodów po potrąceniu niedoborów z pozostałych źródeł (z wyjątkiem niedoborów ze sprzedaży przedmiotów majątkowych).

Jak z powyższego wynika, jeśli chodzi o prowadzone przez Związek Samopomocy Chłopskiej przedsiębiorstwa, to zarówno w podatku obrotowym jak i dochodowym, podatnikiem, na którym ciąży obowiązek podatkowy, jest Związek jako posiadający osobowość prawną, natomiast nie mogą za podatników być uznane poszczególne oddziały wojewódzkie, mające wprowadzić prawo reprezentowania Związku i zarządzania majątkiem im przydzielonym, lecz nie posiadające odrębnej osobowości prawnej a stanowiące tylko poszczególne ogniwa, na które z względów organizacyjnych dzieli się działalność Związku — jako osoby prawnej.

W tych warunkach oraz z uwagi na przepisy art. 6 i 8 dekretu o postępowaniu podatkowym, w myśl których właściwość miejscową w sprawach podatku dochodowego i obrotowego określa się podług miejsca, w którym w ostatnim dniu roku podatkowego znajdowała się siedziba lub zarząd osoby prawnej, Ministerstwo Skarbu nie znajduje podstaw do uznania za nieuzasadnione żądania Urzędu Rewizyjnego w Warszawie, płacenia przez Związek przypadających podatków: obrotowego i dochodowego centralnie od wszystkich jego przedsiębiorstw.

Natomiast dla uniknięcia trudności, jakie mogłyby się nasunąć przy dokonywaniu przez Związek rozliczeń z władzami podatkowymi co do wpłat dokonanych w poszczególnych urzędach skarbowych (rewizyjnych) za lata ubiegłe i rok bieżący — Ministerstwo Skarbu wyraża w drodze wyjątku swą zgodę, aby za lata poprzednie i rok bieżący 1948 ustalenie wysokości zobowiązań podatkowych, przypadających od Związku z tytułu prowadzonych przedsiębiorstw, czy też innych źródeł przychodu podlegających opodatkowaniu, nastąpiło na imię poszczególnych zarządów oddziałów wojewódzkich, traktowanych jako oddzielne podmioty podatkowe, osiągające obroty i dochody ze źródeł, znajdujących się na terenach, dla których dany oddział wojewódzki jest właściwy.

Jeśli chodzi zatem o podatek dochodowy, to każdy z oddziałów podlegać będzie opodatkowaniu od sumy nadwyżek (po potrąceniu niedoborów), osiągniętych z należących do Związku źródeł przychodu, znajdujących się na terenie województwa.

Kaucje zwrotne a podatek obrotowy.

Wytwórnia Octu N.M.L. — Pyt.: „Według okólnika Nr 2/48 Zrzeszenia Prywatnego Przemysłu Fermentacyjnego w Bydgoszczy z dnia 16 II. br.

opartego na poleceniu D. O. Z. Min. Przemysłu i Handlu z dnia 31 stycznia 1948 r. znak D. O. Z. — P — II — g — 7/48 doliczenie kosztów butelki do ceny octu jest niedopuszczalne. Dozwolone jest pobieranie zwrotnej kaucji za butelkę 1/1 ltr. zł 15,— bez oznaczenia czasokresu zwrotu butelki.

Prosimy przeto o wyjaśnienie, czy ta zwrotna kaucja podlega podatkowi dochodowemu i Społecznemu Funduszowi Oszczędnościowemu jak tego domaga się tutejszy Urząd Skarbowy, który uważa za cenę octu zł 33,— koszty rozlewu zł 8,— i kaucję zwrotną zł 15,— razem zł 56,— jako ostateczną cenę sprzedanego towaru.

Stanowisko Urzędu Skarbowego jest uzasadnione. Kaucja dotyczy szczególnego rodzaju opakowania; zasada prawna w tej mierze obowiązująca od r. 1933 głosi, że przy sprzedaży towaru z opakowaniem, zapłatą jest nie tylko cena towaru, lecz także należność za opakowanie bez względu na to czy ją wliczono w cenę towaru czy też określono jako należność dodatkową i czy wreszcie obliczono ją tylko w wysokości własnych kosztów.

W przedstawionym stanie rzeczy nie widzimy jednak skutków ujemnych z punktu widzenia podatkowego, gdyż zachodzą przeciwzwróty, które ulegają wyłączeniu z obrotu podatkowego po udowodnieniu prawidłowo prowadzonymi księgi handlowymi pod warunkiem, że zwrot dotyczy świadczeń dokonanych w tym samym roku podatkowym, w którym powstał obrót lub w roku poprzedzającym rok podatkowy.

Warunek ten zasługuje na szczególne podkreślenie z uwagi na obowiązujące w tej mierze przed wojną odmiennie orzecznictwo a mianowicie wyrok Najwyższego Trybunału Administracyjnego z dnia 27 czerwca 1935 r., w myśl którego zwroty towarów ulegają wyłączeniu z podstawy opodatkowania bez względu na to czy są związane z transakcjami dokonanymi w bieżącym roku podatkowym czy też z transakcjami pochodzącymi z lat poprzednich.

Wyrok ten nie może mieć zastosowania przy obowiązywaniu nowego dekretu o podatku obrotowym, który najwyraźniej stwierdza: „jeżeli zwrot towaru . . . dotyczy świadczeń dokonanych w tym samym roku podatkowym, w którym powstał obrót lub w roku poprzedzającym rok podatkowy”.

Przepis ten rozwinięty zostaje przez postanowienia rozporządzenia wykonawczego a mianowicie: „Wartości zwróconych podatnikowi towarów oraz udzielonych . . . nie wyłącza się z obrotu, jeżeli:

- a) towary zwrócono bądź bonifikaty albo skonta udzielono później aniżeli w roku następującym po roku podatkowym, w którym dokonano transakcji;
- b) podatnik w roku podatkowym, w którym udzielił bonifikaty lub skonta albo w którym zwrócono mu towar bądź też w roku, w którym dokonał transakcji, nie prowadził prawidłowych ksiąg handlowych”.

Jeżeli idzie o księgowo ujęcie sprawy, to odsyłamy do „Jednolitego Planu Kont” prof. Skałskie-

go (str. 46—51—52—64—65), przy czym dla zachowania odpowiedniego stosunku między zaliczkami za poszczególne miesiące można k-ta z gr. 99 likwidować miesięcznie odpowiednimi kontami sprzedaży.

Częściowe ponoszenie podatku przez pracodawcę

M. P. Bydgoszcz — Pytanie: Pracownik firmy otrzymuje pensję zł 12.000,— oraz premię zł 9.000 zł. Podatek od pensji płaci pracownik, podatek od premii pokrywa przedsiębiorca. W jaki sposób przeprowadzić obliczenie na liście płacy, aby pracownik otrzymał wynagrodzenie pomniejszone o podatek obliczony od 12.000,— zł.

Art. 12 dekretu o podatku od wynagrodzeń przewiduje jedynie przypadki ponoszenia przez pracodawcę z własnych funduszy całego należnego od podatnika podatku, stąd też ograniczono się tylko do sformułowania dla tych przypadków tabeli rozliczeniowej. Zwracamy uwagę, że zasada z art. 12 ust. (3) dekretu ma zastosowanie tylko dla przypadków, w których wynagrodzenie przekracza 240.000,— zł w stosunku rocznym; do tej kwoty stosuje się obliczenie i potrącenie podatku na zasadach ogólnych.

Jednorazowe odpisy.

J. Kol. Poznań — Pytanie: Płatnik prowadzący prawidłowe księgi handlowe osiągnął dochód w miesiącu kwietniu 1948 r. 650.000,— zł i w tymże okresie nabył samochód osobowy (nowy) za cenę 850.000,— zł. Jak wynika z przepisu art. 10 ustawy o podatku dochodowym samochód można jednorazowo odpisać jako maszynę, która zużywa się w okresie 5 lat. W związku z tym proszę o udzielenie mi wyjaśnień do odnośnej sprawy. Czy można dokonać odpisów przez 3 miesiące, gdyż wydatek nie pokrywa się z dochodami za 1 mies.

Odsyłamy do szczegółowego wyjaśnienia analogicznego przypadku w Nr 9/1947 r. str. 90 Tygodnika Gospodarczego w dziale: wyjaśnienia w sprawach księgowych”. Nadto zwracamy uwagę na postanowienia § 2 ust. 2 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 20 stycznia 1946 r. w sprawie obowiązku wpłacenia zaliczek na podatek dochodowy, dotyczące sporządzania bilansów okresowych w przypadku nieuznania przez władzę skarbową dotyczącego zmniejszenia dochodu za odnośne miesiące z tytułu jednorazowego odpisania nabytego samochodu.

Z. B. Nakło — Pytanie: W związku z dekretem o obowiązku uczestniczenia w obrocie bezgotówkowym z dnia 3 lutego 1947 r. oraz wydanymi w późniejszym terminie przepisami wykonawczymi do powyższego dekretu, proszę o informację czy istnieje możliwość skierowania do kompetentnych władz odpowiedniego podania o umorzenie kroków, celem zastosowania sankcji karnych, przewidzianych w rozporządzeniach wykonawczych za niedopełnienie obowiązku uczestniczenia w obrocie bezgotówkowym, jeżeli uczestnik obrotu bezgotówkowego w rozumieniu dekretu obowiązku swego przez pewien czas z braku znajomości obowiązujących przepisów nie dopełniał. Mając na myśli zapobieżenie mogącym nastąpić w przy-

szłości wspomnianym sankcjom karnym za okres wsteczny, chciałbym dowiedzieć się, czy po złożeniu odpowiedniego podania można spodziewać się pozytywnego załatwienia i uniknięcia mogących nastąpić w przyszłości przykrości w związku z nieświadomym naruszeniem przepisów.

Ministerstwo Skarbu okólnikiem z dnia 14 stycznia 1948 r. poleciło podległym sobie władzom nie stosować sankcji podatkowych wymienionych w art. 8 dekretu o obowiązku uczestniczenia w obrocie bezgotówkowym w stosunku do naruszeń

obowiązków uczestnictwa, o ile naruszenia te miały miejsce przed dniem wejścia w życie rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 28 maja 1947 r., tj. przed dniem 20-tym czerwca 1947 r. Jeżeli chodzi zatem o naruszenie obowiązków powstałe po tym terminie, to ma Pan możliwość wniesienia umotywowanego podania do władz skarbowych, które rozstrzygać będą według swobodnego uznania. Wynik sprawy trudno określić, gdyż nie są nam znane okoliczności faktyczne towarzyszące naruszeniu obowiązków.

Kronika skarbowa

Podatek od nieruchomości

1. Świadczenia dodatkowe a podstawa wymiaru.

W myśl § 65 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego z dnia 20 czerwca 1947 r. (Dz. U. R. P. Nr 51, poz. 258) do określonego w pewnej kwocie czynszu należy doliczać tylko te świadczenia w gotówce lub w naturze, które najemca lub dzierżawca zobowiązał się świadczyć na rzecz wynajmującego lub wydzierżawiającego.

Wynika z tego, że świadczeń takich, jak opłaty za wodę, wywóz śmieci, oświetlenie klatki schodowej, wynagrodzenie dozorczy itp. tj. takich świadczeń, które nie idą na rzecz wynajmującego lub wydzierżawiającego, a dla których wynajmujący lub wydzierżawiający jest właściwie tylko inkasentem, do należnego czynszu doliczać nie należy, oczywiście pod warunkiem pobierania tych świadczeń w wysokości nie przekraczającej faktycznego wydatku.

2. Fikcyjne czynsze.

Zdarzają się przypadki określenia bardzo niskiego komornego przy niewspółmiernie wysokiej wartości świadczeń wynajmującego na rzecz najemcy a to w celu ukrycia faktycznego czynszu i przez to samo zmniejszenia podstawy opodatkowania.

W przypadkach stwierdzenia takiej dysproporcji między wysokością komornego a wartością świadczeń władza wymiarowa ma prawo — na podstawie dekretu z dnia 16 maja 1946 r. o postępowaniu podatkowym — ustalić faktyczną wartość świadczeń i ewent. nadwyżkę ponad tę wartość faktyczną zaliczyć do sumy komornego.

Podatek od lokali.

1. Pomieszczenia w budynkach własnych.

W myśl art. 24 dekretu podatkowi podlegają wszelkiego rodzaju lokale. Rozporządzenie wykonawcze wyraźnie określa, że lokalami są pomieszczenia bądź wynajmowane, bądź oddawane bezpłatnie do używania, bądź też zajmowane w budynku własnym. Mimo tak wyraźnego brzmienia przytoczonych przepisów zarządy niektórych gmin, opierając się na brzmieniu ust. 1 art. 26 dekretu, uważały, że pomieszczenia w budynkach własnych nie podlegały w roku 1946 podatkowi. Winosek taki nie tylko był sprzeczny z cytowanymi wyżej przepisami, ale wynikał także z przepisów art. 26,

Wprawdzie ust. 1 art. 26 niedość może trafnie ujęty stanowił, że obowiązek podatkowy ciąży na osobach fizycznych, spadkach wakujących i osobach prawnych, zajmujących lokale lub ich części „w charakterze najemców”, ale z ustępu 2 tegoż artykułu wynikało, że to pojęcie „najemców” ma specjalne znaczenie w rozumieniu dekretu i że pod to pojęcie podpadają wszelkiego rodzaju lokatorowie.

2. Odrębne opodatkowanie lokatorów.

Warunkiem dokonania wymiaru podatku odrębnie dla osób wprowadzonych na mocy orzeczeń komisji lokalowych lub władz kwaterunkowych jest opłacanie przez każdą z tych osób komornego administracji domu i posiadanie odrębnego formalnego kwitu, będącego dowodem do obliczania postawy opodatkowania. Nie może natomiast nastąpić odrębny wymiar podatku na podstawie dowolnego rozdziału czynszu, uiszczanego w łącznej kwocie na cały lokal przez głównego lokatora.

3. Lokale mieszkalne i użytkowe.

Lokal mieszkalny, chociażby w części zajmowany lub użytkowany na inne cele niż mieszkalne, uważa się za lokal użytkowy. Jeżeli np. w lokalu 5-izbowym, chociażby zajęтым przez kilku lokatorów a nie rozdzielonych konstrukcyjnie, w jednej izbie prócz mieszkania mieści się biuro handlowe lub kancelaria adwokacka, cały lokal 5-izbowy uważa się za lokal użytkowy i lokal taki winien być opodatkowany w myśl art. 29 ust. 1 pkt. 2 dekretu (stawka 600%). Wyjątek stanowią lokale o rozdzielonym podatku.

4. Ceny reglamentowane a podstawa wymiaru.

Pod pojęcie cen reglamentowanych w rozumieniu art. 29 ust. 1 pkt. 2 lit. a — dekretu podpadają ceny, które odpowiadają następującym warunkom:

- a) w widoczny sposób odbiegają od cen rynkowych,
- b) dają bezpośrednio korzyści nabywcy, bez względu na istnienie lub nieistnienie zarobku świadczącego.

Okoliczność ustalenia cen w drodze rozporządzenia lub zatwierdzenia taks, sama przez się nie stwarza jeszcze podstawy do traktowania tych

cen jako cen reglamentowanych w rozumieniu cytowanego wyżej przepisu dekretu (np. taksa aptekarska). Wobec braku definicji pojęcia cen reglamentowanych w dekrete lub rozporządzeniu wykonawczym należy posilżkować się innymi przepisami i w tym względzie można się oprzeć na rozporządzeniu Prezesa Rady Ministrów z dnia 21 maja 1945 r. w sprawie ustalenia cen detalicznych lub hurtowych na artykuły żywnościowe reglamentowane oraz dekretu z dnia 27 marca 1946 roku o reglamentowanym zaopatrzeniu ludności w przedmioty powszechnego użytku; z rozporządzenia tego i dekretu można wysunąć wniosek, że za ceny reglamentowane należy uważać ceny artykułów i towarów przydzielonych na karty aprowizacyjne (żywnościowe i odzieżowe), tj. ceny które w języku potocznym określone są jako ceny sztywne, które więc odpowiadają warunkom, ujętym wyżej pod a) i b).

W tym ujęciu nie podpadają pod pojęcie cen reglamentowanych tzw. ceny komercyjne. Mogą być jednakże ceny artykułów i świadczeń, które nie są związane z przydziałami na karty aprowizacyjne, a które należy podciągnąć pod pojęcie cen reglamentowanych. Odnosi się to zwłaszcza do tych przypadków, kiedy na dany towar lub świadczenie jest kilka cen, z których reglamentowana będzie najniższa odpowiadająca warunkom podanym wyżej pod a) i b).

Do takich cen mogą być zaliczane m. inn. cena prądu dostarczanego pewnej grupie odbiorców według taryfy ulgowej, przy jednoczesnym dostarczaniu tegoż prądu innym odbiorcom po cenie znacznie wyższej; sprzedaż pewnego towaru za granicę po cenie dającej minimalne zyski lub nawet nie pokrywającej kosztów produkcji (w celach polityki eksportowej Państwa) przy jednoczesnej sprzedaży tegoż towaru na rynku miejscowym po cenie znacznie wyższej, przewóz pracowników przez przedsiębiorstwo komunikacyjne za biletami ulgowymi do miejsc pracy, przy jednoczesnym pobieraniu opłaty normalnej od innych.

Świadczenia dokonywane przez K. K. O. i banki, jako instytucje kredytowe pracujące w ramach zamówień Państwa, jeżeli są dokonywane w zamian za stawki odsetkowe i prowizyjne, których wysokość została im z góry narzucona przez władzę kontrolującą, należy uważać za świadczenia dokonywane po cenach reglamentowanych. Również w stosunku do osób pobierających wynagrodzenia wynikające ze stosunku umowy o pracę oraz osób pobierających zaopatrzenie emerytalne (ubezpieczeniowe) z funduszy publicznych i trudniących się prócz tego dodatkowym zajęciem i opłacających z tego tytułu podatek obrotowy, należy traktować wysokość pobieranego wynagrodzenia za pracę ze wszystkimi dodatkami jako świadczenia reglamentowane, zaś wysokość zgłoszonego i przyjętego przez władzę skarbową do opodatkowania dochodu jako świadczenia nie reglamentowane.

Warunkiem zastosowania art. 29 ust. 1 pkt. 2 lit. a) dekretu jest jeszcze konieczność, aby świadczenia rzeczy lub usług po cenach reglamentowanych wykonywane były „w przeważającej mierze” po tych cenach. Ustalenie w praktyce tej

„przeważającej miary” nastęrcza duże trudności i wywołuje liczne spory między podatnikami a władzami wymiarowymi, jeżeli chodzi o prowadzenie handlu różnorodnymi towarami, gdzie rozpiętość cen pomiędzy cenami wolnorynkowymi a reglamentowanymi jest różnoraka np.:

cena cukru na kartki wynosi 16,50 zł, cena wolnorynkowa 180 zł — 9%, cena obuwia tekstylnego wynosi 400 zł, cena wolnorynkowa 1.600 zł — 25%, cena mąki 80% wynosi 2.85 zł cena wolnorynkowa 70 zł — 40%.

Ażeby stosowaniu tego przepisu dać możliwie realną i słuszną podstawę, Ministerstwo udziela na przyszłość następującego zalecenia:

Poczynając od roku 1948 za osoby wykonujące świadczenia rzeczy w przeważającej mierze po cenach reglamentowanych, w przytoczonym wyżej przypadku prowadzenia handlu towarami nie dającymi się porównać ani ilościowo ani też jakościowo, należy uważać tych podatników, którzy wykażą się obrotem uzyskanym po cenach reglamentowanych, przekraczającym 1/5 część obrotu wolnorynkowego.

W innych przypadkach pojęcie przeważającej miary należy rozumieć w ten sposób, że wartość świadczeń po cenach reglamentowanych winna wynosić więcej niż połowę ogólnej wartości świadczeń.

5. Osoby wykonujące zawód poza miejscem zamieszkania.

Osoby wykonujące zawód poza miejscem zamieszkania i nie korzystające z lokalu użytkowego, np. kominiarze, opłacają podatek od lokali mieszkalnych w wysokości 100% podstawy opodatkowania.

Dopuszczalna wysokość zysku brutto

Ministerstwo Przemysłu i Handlu (Biuro Cen) ustaliło dopuszczalne w obrocie handlowym wysokości zysku brutto dla następujących towarów branży spożywczo-kolonialnej zarówno pochodzących z importu jak i wytwarzanych przez przedsiębiorstwa państwowe lub będące pod zarządem państwowym oraz wytwarzanych przez przedsiębiorstwa, które nie są przedsiębiorstwami państwowymi lub pod zarządem państwowym:

	Hurt %	Detal %
1. Przetwory zbożowe:		
a) mąka, makaron, kasza, płatki owsiane itd. luzem	8	16
w opakowaniu	8	15
b) mączka ziemniaczana	10	20
2. Warzywa strączkowe:		
bób, fasola, groch, soczewica itd.	8	16
3. Jarzyny, warzywa, grzyby:		
a) wszystkie suszone, marynowane, konserwowane luzem	10	25
w opakowaniu	10	22
b) ogórki na sztuki	10	30
c) kapusta kiszona	10	25

Wyrok musi zawierać 1) oznaczenie zapisu na sąd polubowny, 2) miejsce i datę wydania wyroku, 3) imiona i nazwiska stron i sędziów, 4) rozstrzygnięcie sporu, 5) uzasadnienie — motywy, którymi kierował się sąd.

Zapis może zwolnić sąd od konieczności uzasadnienia. Od wyroku sądu polubownego nie ma odwołania. Ma on moc prawną na równi z niezaskarżalnym wyrokiem sądu państwowego.

Sąd polubowny doręcza stronom podpisany tak jak oryginał odpis wyroku za dowodem doręczenia na piśmie a oryginał wyroku składa w sądzie państwowym wraz z dowodami doręczenia, zapisem i innymi dokumentami.

Wyrok sądu polubownego ulega wykonaniu. Na wniosek strony, sąd państwowy zaopatrzy wyrok w klauzulę natychmiastowej wykonalności, przy czym sąd państwowy może odmówić nadania tej klauzuli tylko w 2 przypadkach: 1) gdy wyrok ubliża porządkowi publicznemu, 2) gdy ubliża dobrym obyczajom.

Skarga o uchylenie wyroku.

Sąd polubowny orzeka wg. ogólnych zasad uczciwości i praktyki uczciwego obrotu i nie może być krępowany przepisami prawa materialnego ani procesowego. Sąd państwowy nie może zatem (Orz. S. N. C. I. 56/37 C.III. 59/39) rozpoznawać zarzutów co do pogwałcenia tych przepisów jak również nie może wchodzić w rozstrzygnięcie słuszności sentencji wyroku i pobudek, na których wyrok został oparty.

Strona jednak może **wyjątkowo** wnieść do sądu państwowego, w ciągu miesiąca od doręczenia wyroku, skargę o uchylenie wyroku sądu polubownego. Właściwy jest ten sąd państwowy, który na podstawie przepisów k.p.c. byłby właściwy do rozpoznania sporu między stronami, o ile by strony nie podpisały umowy zapisu na sąd polubowny. Skarga wniesiona przed sąd niewłaściwy nie przerywa biegu terminu miesięcznego, tzn. po odrzuceniu przez sąd niewłaściwy, jeśli upłynął termin miesięczny, nie można jej już ponawiać przed sądem właściwym. (Orz. S. N. — C. II. 377/35).

Skargę o uchylenie wyroku można wnieść (art. 503 k.p.c.): 1) jeżeli nie było zapisu na sąd polubowny albo zapis był nieważny, 2) jeżeli stronę pozbawiono możności

Sąd polubowny ⁶⁾

obrony swych praw przed sądem polubownym, 3) jeżeli nie zachowano przepisów o postępowaniu przed sądem polubownym przewidzianych w zapisie lub w ustawie (dot. to zwłaszcza przepisów o składzie sądu, głosowaniu, wyłączeniu sędziów i o wyroku), 4) jeżeli rozstrzygnięcie sądu polubownego jest wadliwe a wadliwość ta polega na naruszeniu porządku publicznego, dobrych obyczajów albo na tym, że jest ono niezrozumiałe, zawiera sprzeczności lub przekracza granice zapisu, 5) jeżeli zachodzą przyczyny, które stanowią w myśl przepisów art. 443 i 445 k.p.c. podstawę skargi o wznowienie postępowania: naruszenia przepisów o wyłączenie sędziego, brak możliwości działania lub należytego zastępstwa strony pozbawionej zdolności procesowej, oparcie wyroku na fałszywym dokumencie, uzyskanie wyroku przez czyn karalny i t. p. Jeżeli skarga o uchylenie wyroku oparta jest na przyczynach podanych wyżej, pod pkt. 5, obowiązują terminy wniesienia jej podane w art. 448 k.p.c., tzn. w ciągu miesiąca od dnia, kiedy strona dowiedziała się o jednej z przyczyn wznowienia a nie od dnia doręczenia wyroku. Maksymalny termin wniesienia skargi o wznowienie jest 5 lat. Postępowanie ze skargi o uchylenie wyroku sądu polubownego odbywa się wg. przepisów k.p.c. o postępowaniu z pozwu (art. 505 k.p.c.).

Skarga ta jednak nie jest normalnym powództwem — celem jej nie jest rozstrzygnięcie o materialnym prawie podmiotowym a tylko uchylenie skutków wyroku sądu polubownego.

Postępowanie o uchylenie wyroku sądu polubownego jest postępowaniem „sui generis”, zbliżonym jednak do postępowania kasacyjnego. Przedmiotem rozpoznania mogą być tylko zarzuty podniesione w skardze (Orz. S. N. C. I. 56/37). Wyrok sądu państwowego albo oddala skargę, albo uchyla zaskarżony wyrok sądu polubownego. Częściowe uchylenie wyroku sądu polubownego jest możliwe (S. N. C. III. 430/35).

Jeżeli wyrok sądu polubownego został uchylony, wówczas strona może wytoczyć powództwo o ten sam przedmiot przed sądem państwowym wzgl. strony mogą podpisać nową umowę o zapis na sąd polubowny.

W myśl definicji kodeksu zobowiązań ugoda jest umową, przez którą strony czynią sobie wzajemnie ustępstwa co do istniejącego między nimi stosunku prawnego, aby uchylić spór istniejący lub powstać mogący lub niepewność co do roszczeń, wynikających ze stosunku prawnego albo, by zapewnić realizację tych roszczeń.

Założeniem ugody jest istnienie między stronami, które ją zawierają, pewnego stosunku prawnego. Stąd nieważna będzie ugoda zawarta co do spornych roszczeń z nieważnego kontraktu, bo kontrakt taki nie wytworzył żadnego stosunku prawnego między stronami.

Spór między stronami istnieje wtedy, gdy jedna z nich, chociażby bezpodstawnie, zakwestionuje roszczenie drugiej.

Niepewność roszczenia istnieje wtedy, gdy wprowadzić nie ma co do niego sporu, ale gdy jego powstanie lub realizacja przynajmniej dla jednej ze stron jest wątpliwa. Wystarczy, gdy niepewność ta istnieje tylko co do okoliczności ubocznych.

Niepewność realizacji roszczenia przyjąć należy, gdy zdolność płatnicza dłużnika lub skuteczność egzekucji jest wątpliwa.

Cechą istotną ugody jest wzajemność ustępstw. Gdzie taka wzajemność nie zachodzi, nie ma mowy o ugodzie, np. nie będzie ugodą udzielenie zwłoki dłużnikowi bez żadnych ustępstw z jego strony.

Przedmiotem ugody mogą być nie tylko stosunki obojętne, ale także rzeczowe, rodzinne lub spadkowe.

Ugoda podlega jako umowa zaczęciu z tych samych, co inne umowy powodów, np. podstęp, przymusu, wyzysku. Co do błędów jednakże zawiera kodeks zobowiązań specjalne postanowienia: nie każdy błąd może służyć do unieważnienia ugody, jak to ma miejsce z innymi umowami, a tylko wtedy można się uchylić z powodu błędów od skutków prawnych ugody, gdy błąd dotyczy stanu faktycznego, który według treści ugody obie strony uważały za niewątpliwy, a spór albo niepewność nie byłyby powstały, gdyby w czasie zawarcia ugody strony wie-

Uгода 2)

działały o prawdziwym stanie rzeczy. To samo dotyczy błędu co do ważności czynności prawnej.

Tylko więc błąd co do okoliczności, którą obydwie strony uważały za niesporną albo niewątpliwą może być powodem uchylenia skutków ugody.

Jeśli więc na przykład sporna i wątpliwa jest wysokość legatu, błąd strony co do tej wysokości nie unieważni ugody, jeśli jednak okaże się, że testament, wedle którego legat uważany za należny, był nieważny lub ten, kto wydawał się spadkobiercą, nie jest nim, ugoda będzie mogła być z powodu błędu unieważniona, bo zawarta była tylko w przypuszczeniu przez obie strony za niewątpliwie uznanym, że legat się należy a więc, że testament był ważny i sądziły, że tylko co do wysokości legatu są wątpliwości.

Jeżeli po zawarciu ugody znajdują się dowody co do roszczeń, które były przedmiotem ugody, nie można jej pozbawić mocy prawnej, pod warunkiem, że była zawarta w dobrej wierze. Także wyjście na jaw nowych okoliczności i to nawet takich, z powodu których można zacząć wyrok sądowy, skargę o wznowienie, nie pozbawia mocy prawnej zawartej w dobrej wierze ugody, jeżeli tylko okoliczności te dotyczą poddanych ugodzie części stosunku prawnego.

Przepisu tego nie stosuje się jednakże, gdy strona była w złej wierze, np. zabrała podstępnie drugiej stronie dokumenty, natenczas druga strona może w razie odnalezienia dowodów uchylić się od skutków prawnych ugody.

Jeżeli w ugodzie strona zobowiązała się do przeniesienia prawa, odpowiada wobec drugiej strony z tytułu rękojmi tak samo jak przy sprzedaży.

Kodeks zobowiązań nie wymaga dla zawarcia ugody specjalnej formy.

UGODA SĄDOWA.

Strony mogą zawrzeć ugodę przed sądem państwowym, jak również przed sądem polubownym. Osnowa takiej ugody powinna być wciągnięta do protokołu roz-

Ugoda 3)

prawy i stwierdzona podpisami stron, a w razie niemożności podpisania przez strony, podpisana przez sąd.

Kodeks postępowania cywilnego przewiduje ponadto, że jeszcze przed wytoczeniem powództwa, bez względu na rzeczową właściwość sądu, można zwrócić się do sądu grodzkiego, w którego okręgu przeciwnik ma miejsce zamieszkania, o zawezwanie go do pojednania.

W wezwaniu tym należy zwięźle oznaczyć sprawę. Wezwania nie można doręczyć poza okręgiem tego sądu grodzkiego.

Z posiedzenia spisuje się protokół, a jeżeli doszło do ugody, ośnowę jej wciąga się do protokołu. Strony podpisują protokół, a gdyby go podpisać nie mogły, niemożność tę stwierdza sąd.

Ugoda sądowa stanowi tytuł egzekucyjny na równi z wyrokiem sądowym.

Rada Gospodarcza i Społeczna ONZ ¹⁾

Organizacja Narodów Zjednoczonych (w skrócie ONZ) jest pierwszą w historii świata organizacją międzynarodową, dążącą nie tylko do utrzymania pokoju, lecz nadto stawiającą sobie za cel jak najszerszej pomyślaną współpracą między wszystkimi narodami. Karta ONZ (patrz polski tekst „Dziennik Ustaw RP” z 6 marca 1947 r. Nr. 23 Póz. 90) zawiera szereg postanowień zmierzających do konkretnego wcielenia w życie tej szeroko pojętej współpracy międzynarodowej. Na szczególną uwagę zasługuje rozdział IX karty ONZ, poświęcony ujęciu zasad międzynarodowej współpracy gospodarczej i społecznej.

Twórcy ONZ zdawali sobie sprawę z tego, że pokojowe i przyjazne stosunki między narodami muszą być oparte nie tylko na poszanowaniu zasady równouprawnienia i suwerenności członków ONZ, lecz nadto na pewnym wyrównaniu poziomu gospodarczego wszystkich narodów. Z tego przekonania zrodziły się postanowienia karty ONZ, mające na celu realizowanie hasła dobrobytu dla wszystkich narodów, w całym świecie. W celu realizowania tego hasła karta ONZ nakłada na wszystkich członków tej organizacji pewne obowiązki, które zostały wyraźnie określone. Brzmia one następująco:

a) podniesienie stopy życiowej, pełne zatrudnienie oraz tworzenie warunków postępu i rozwoju gospodarczego i społecznego;

b) wspólne rozwiązywanie międzynarodowych zagadnień gospodarczych, społecznych, zdrowotnych i innych z nim związanych, jak również zacieśnienia międzynarodowej współpracy kulturalnej i oświatowej;

c) powszechne poszanowanie i przestrzeganie ludzkich praw i wolności podstawowych dla wszystkich, bez różnicy rasy, płci, języka lub religii.

Te zadania ciążyą na wszystkich członkach ONZ łącznie oraz na każdym z nich oddzielnie. To znaczy, że cała Organizacja Narodów Zjednoczonych posiada takie same obowiązki w tym zakresie, jak każde państwo do ONZ należące — a więc nie tylko ONZ winna przestrzegać realizowania tych obowiązków, ale nadto każde państwo we własnym zakresie jest do tego zobowiązane. Organizacja Narodów Zjednoczonych została powołana do życia w swej obecnej postaci dopiero pod koniec 1945 roku. Zanim

Rada Gospodarcza i Społeczna ONZ 2)

to się stało, istniały podczas wojny, względnie powstały w ciągu 1945 r. liczne organizacje międzynarodowe, stawiające sobie podobne cele. Istnienie Organizacji Narodów Zjednoczonych, dążącej do realizowania takich celów jak wyżej przedstawione, a równocześnie istnienie wielu innych organizacji międzynarodowych, dążących do podobnych celów, doprowadziłoby ostatecznie do anarchii, przekreślającej w ogóle współzycie i współpracę międzynarodową. Ażeby tego unknąć karta ONZ postanawia równocześnie, że wszystkie organizacje międzynarodowe, realizujące podobne cele, poddadzą się zaleceniom ONZ, zmierzającym do koordynacji programowej wszystkich organizacji międzynarodowych o specjalnym charakterze gospodarczym lub społecznym. Równocześnie ONZ jest upoważniona do tworzenia wszelkich nowych organizacji o charakterze specjalnym, jeżeli takie jeszcze nie istnieją. Jak z tego wynika, Organizacja Narodów Zjednoczonych stała się centralną nadbudówką, ogarniającą całość zagadnień gospodarczych i społecznych w całym świecie. Wprawdzie nie wszystkie państwa są członkami ONZ, jednakże ta działalność ogarnia cały świat w sposób przemożny, gdyż państwa nie będące członkami ONZ to są przeważnie były państwa nieprzyjacielskie z okresu drugiej wojny światowej, przeważnie okupowane przez inne państwa, będące członkami ONZ. W ten sposób ONZ bezpośrednio w stosunku do swoich członków lub pośrednio — poprzez swoich członków w krajach okupowanych, realizuje własne założenia, własne dyspozycje, i własne programy w całym świecie. Odpowiedzialność za wykonanie tych wszystkich zadań spoczywa na ogólnym zgromadzeniu ONZ, w którym reprezentowani są wszyscy członkowie tej organizacji.

Jest rzeczą zrozumiałą, że tak rozległe zadania, jakie karta ONZ formułuje w zakresie międzynarodowej współpracy gospodarczej i społecznej wymagają istnienia specjalnych organów, powołanych do wykonywania tych zadań i do nadzorowania całej działalności ONZ na tym odcinku. Takim organem jest ustanowiona przez kartę ONZ Rada Gospodarcza i Społeczna. Jest to jeden z najważniejszych — obok Rady Bezpieczeństwa — organów ONZ. Mechanizm tego organu jest niezwykle skomplikowany, najłatwiej go poznać poprzez makreślanie struktury organizacyjnej Rady Gospodarczej i Społecznej. Przed wszystkim

4. Tłuszcze jadalne: smalec, margaryna, masło, oleje, oliwa itd.	8	15	9. Korzenie: pieprz, cynamon, ziele angielskie, goździki itd. luzem	10	27
5. Ryby: ryby świeże i śnięte	—	20	w opakowaniu	10	25
b) ryby wędzone	10	25	10. Używki: herbata, kawa, kakao itd. luzem	10	25
c) śledzie	8	20	w opakowaniu	10	20
d) łosoś wykrawany	10	30	11. Cukierki, czekolady, herbatniki, pierniki	10	25
e) wszystkie marynaty i konser- wy rybne i mięsne, luzem	10	25	12. Miód naturalny, sztuczny	12	25
w opakowaniu	10	22	13. Wszystkie wina, soki, moszcze itp.	12	25
6. Owoce: a) pomarańcze i cytryny	23	30	14. Sery szlachetne: (szwajcarski, litewski, tyłżycki, trapistów itd.)	10	20
b) jabłka	—	30	15. Drożdże	10	25
c) orzechy	10	25	Wymienione wyżej zyski brutto obejmują wszystkie koszty handlowe i należy doliczyć je do cen zakupu towarów; nie obejmują natomiast kosztów przetwarzania względnie przygotowania artykułu, jak palenia kawy, rozlewanie octu, win, itd. Obowiązują one wszystkie punkty sprzedaży tych artykułów. Powyższe wysokości zysku brut- to wchodzi w życie z dniem 22 marca 1948 r.		
7. Przetwory owocowe: wszystkie przetwory owocowe, marmelady, pulpy, dżemy, gala- retki, konfitury itd. luzem	10	25			
w opakowaniu	10	22			
8. Przyprawy: a) ocet	12	20			
b) musztarda luzem	10	27			
w opakowaniu	10	25			
c) wszystkie inne przyprawy do zup, sosów, ciasta, itd. (olejki, buliony, proszki, kostki itp.)	10	25			

Wyjaśnienia w sprawach księgowych

B. S. — Kraków. Przedsiębiorstwo, w którym prowadzę księgowość jest hurtownią. Księgowość handlowa tego przedsiębiorstwa dysponuje następującymi księgami: dziennik-główna, kasa kontowana (dziennik zaszłości kasowych), dzienne raporty kasowe, kartoteka ilościowa towarów, saldi-konti, księga faktur wychodzących i przychodzących. Zapytuję:

1) Czy dzienne raporty kasowe należy uważać za księgę kasową paginowaną, zaś kasę kontowaną za dziennik zaszłości gotówkowych, tj. księgę zasadniczą i uzupełniającą, dziennik-główną, do której zaszłości kasowe wprowadza się z kasy kontowanej sumarycznie raz w miesiącu? Odpowiedź na to pytanie ma wyjaśnić, czy ze względu na obowiązek bieżącego prowadzenia księgi kasowej, obowiązek ten dotyczy wyłącznie raportów kasowych, a wobec tego kasa kontowana może wykazywać zaległości nawet 14-dniowe.

2. Kontrolę towarów prowadzi się ilościowo w kartotece na podstawie kwitów „Magazyn przyjmie” i kopii faktur wychodzących bieżąco. Księgowanie faktur wychodzących odbywa się w pomocniczej księdze faktur wychodzących według kolejnej numeracji z odwołaniem się na saldi-konti, zaś sumy faktur kredytowych przenosi się z tej księgi raz w miesiącu do dziennika-głównego. Identycznie księguje się faktury dostawców. Czy obowiązuje w tym wypadku bieżące księgowanie, tj. codzienne, czy też jest dozwolona zwłoka 14-dniowa, jeżeli kartoteka ilościowa towarów prowadzona jest na bieżąco? Czy jest wystarczające przenoszenie sum ksiąg pomocniczych do dziennika-głównego raz w miesiącu?

Uwaga wstępna do postawionych pytań pozwala stwierdzić, że księgowość danego przedsiębiorstwa jest oparta o przestarzały, dziś już rzadko praktykowany system. Przenoszenie z jednych ksiąg do następnych stwarza dość trudne warunki pracy i słusznie wobec pewnych znanych wymogów skarbowych może być powodem przeróżnych powątpiewań co do zaistnienia takich czy innych błędów natury formalnej. Dotyczy to między innymi bieżącego księgowania z dopuszczalnym opóźnieniem po myśli znanego rozporządzenia Ministra Skarbu o księgach handlowych, uproszczonej i podatkowych. Radzimy przeto od najbliższego nowego roku gospodarczego ułatwić sobie pracę i przejść na księgowość przebitkową, która da lepszą przejrzystość i zaoszczędzi niewątpliwie niejednego zbędnego kłopotu. Bieżące księgowanie dotyczy w zasadzie księgi kasowej a więc obrotu gotówkowego. Księgę kasową kontowaną należy traktować jako księgę główną, obejmującą transakcje gotówkowe i zaległość księgowania w tej księdze nie może przekraczać okresu 15-dniowego. Przenoszenie natomiast z tej księgi do tzw. dziennika-głównego może być bez usterek dokonywane raz w miesiącu. Jakkolwiek charakterystyka tych ksiąg zależy od indywidualnego podejścia rewidenta, należy odpowiednio maświeltlić prowadzone księgi a przede wszystkim odróżnić księgi zasadnicze od ksiąg pomocniczych. Bieżące księgowanie, tj. codzienne, dotyczy wyłącznie raportu kasowego, co do pozostałych księgowania nie jest dopuszczalne przekroczenie terminu 15-dniowego. Wspomniany termin dotyczy przede wszystkim ksiąg zasadniczych, a

zatem przeniesienie z ksiąg pomocniczych w okresach miesięcznych jest sprzeczne z obowiązującymi przepisami. Dotyczy to również księgi wychodzących i przychodzących faktur. Opóźnienia w księgowaniu, o którym Pan wspomina, nie wolno traktować jako swobody, lecz tylko w wypadkach koniecznych jako *malum necessarium*. Instancją odwoławczą w zakresie skarbowości jest w pierwszym rzędzie izba skarbowa. Odwołanie należy wносить za pośrednictwem terytorialnie właściwego urzędu skarbowego lub urzędu rewizyjnego. Raport kasowy jest nowoczesną księgą kasową i dlatego trudno twierdzić, że jest to księga kasowa paginowana, — w raporcie mamy raczej kolejne numerowanie i zachowanie ciągłości chronologicznej.

M. S. — Warszawa. 1. Czy istnieje zarządzenie ustalające dopuszczalne normy umorzeniowe dla metod produkcyjnych (metod zakupionych i koszty własne metod)?

Metody produkcyjne zaliczamy do tzw. nabytych odpłatnie przywilejów i praw terminowych. Co do odpisów na zużycie tych wartości o charakterze niematerialnym mówi art. 10 ust. 1 pkt. 1 dekretu o podatku dochodowym, a mianowicie celem ustalenia wysokości odpisu na zużycie należy uwzględnić wartość i czas korzystania z tych przywilejów i praw. Dla przykładu wartość pewnej metody produkcyjnej zakupionej wynosi zł 240.000,—, a czas trwania przywileju potrwa lat dziesięć. Należy zatem potrącać corocznie na zużycie 1/12 część, tj. zł 20.000,—.

2) Czy właściwe jest księgowanie zwrotów towarowych przez rachunek sprzedaży i uznanie

konta odbiorcy, — czy też należy księgować przez konto odbiorcy w ciężar konta „magazyn wyrobów gotowych”? Czy zwroty towarowe można i należy odliczać od obrotów (sprzedaży) dla obliczenia podatku obrotowego.

Zwroty sprzedanych towarów łączą się ściśle z rachunkiem sprzedaży. Jest to tzw. zmniejszenie obrotów i dlatego przy układzie kont według jednolitego planu kont księgujemy je w ostatniej klasie w grupie 99. Wszelkiego rodzaju zmniejszenie obrotu a więc i zwroty uwzględniamy przy obliczaniu podatku obrotowego.

3. Podany przykład liczbowy księgowania na jednym wspólnym koncie zakupu surowca, towarów handlowych i wyrobów własnej produkcji i przeniesienie z końcem roku powstałej różnicy pomiędzy rocznym zakupem i remanentami na rachunek produkcji winien co najmniej w okresach miesięcznych obrazować koszt własny. Mówi zresztą o tym wyraźnie rozporządzenie Ministra Skarbu o księgach handlowych, uproszczonych i podatkowych w § 8 pkt. 1, a mianowicie, że księgi handlowe powinny być prowadzone w ten sposób, aby na ich podstawie można było dokładnie ustalić poszczególne składniki kosztów nabycia zakupionych towarów oraz kosztów wytworzenia wyrobów gotowych i półgotowych. Zakres działalności przedsiębiorstwa, jak wynika z podanych kont, jest dość duży i ze względu na zachowanie przejrzystości uważamy, że żurnal tabelaryczny jest niekorzystny, nasuwając trudności przy właściwym rozplanowaniu wszystkich niezbędnych kont.

M. N.

Sprzedaż detaliczna trucizn na ziemiach zachodnich R. P.

III.

Wydawanie trucizn (również II §§ 10—16).

Do wydawania trucizn upoważniony jest tylko właściciel przedsiębiorstwa względnie przez niego specjalnie upoważniony pełnomocnik. Wydane trucizny działu I i II wpisywać należy do osobnej księgi, zaopatrzonej w bieżąco ponumerowane stronicę. Wzór tej księgi podajemy poniżej jako załącznik Nr 1. Wpisu do księgi dokonywać należy niezwłocznie po wydaniu towaru. Do dokonywania wpisów obowiązany jest ten, kto towar wydaje. Księgę trucizn przechowywać należy przez lat 10, licząc od daty dokonania ostatniego wpisu. Przepisy powyższe nie mają zastosowania, jeżeli chodzi o wydawanie trucizn przez hurtowników dalszym odsprzedawcom, przedsiębiorcom technicznym albo państwowym zakładom badawczym i naukowym, pod warunkiem jednak, że to wydawanie trucizn uwidacznia się w księgach handlowych w sposób wykazujący rozprowadzenie towaru.

Trucizny wydawać wolno tylko osobom godnym zaufania i chcącym użyć towaru dla dozwolonych celów przemysłowych, gospodarczych, naukowych lub artystycznych. O ile wydający trucizny nie ma co do powyższych wymogów dostatecznych pewności, wolno mu wydać truciznę tylko na podstawie pozwolenia, udzielonego przez miejscową władzę policyjną po zbadaniu stanu

rzeczy. Wzór takiego zezwolenia podajemy jako załącznik Nr 2. Pozwolenia udziela się z reguły na pewną ilość towaru, wyjątkowo zaś — na nabycie poszczególnych rodzajów trucizn w pewnym okresie nie przekraczającym jednego roku. Pozwolenie traci ważność z upływem dnia 14-go od daty jego wystawienia, o ile nie zaznaczono w nim czegoś innego. Dzieciom w wieku poniżej lat 14 nie wolno wydawać trucizn.

Trucizny działu I i II wydawać wolno tylko zapokwitowaniem odbioru. Jeżeli odbiorcą jest posłaniec, winien i on pokwitować wydającemu odbiór towaru. Pokwitowania, których wzór podajemy jako załącznik Nr 3, należy oznaczyć odpowiednim numerem księgi trucizn i przechowywać przez lat 10. Pokwitowanie odbioru nie jest wymagane przy sprzedaży trucizn hurtownikom odsprzedawcom albo przedsiębiorcom technicznym lub państwowym zakładom badawczym i naukowym.

Trucizny wydawać wolno tylko w trwałych naczyniach. O ile jednak chodzi o takie trucizny działu II i III, które pod wpływem powietrza nie upłynniają albo nie ulatniają się, wolno wydawać je w opakowaniach każdego rodzaju wyłączających rozsypanie albo ulotnienie się zawartości. Naczynia (opakowania) powinny być zaopatrzone w napis „Trucizna” z podaniem za-

wartości określonej w dziale I, II względnie III, pismem czerwonym na tle jaskrawym. Ponadto na naczyniach (opakowaniach) podać należy nazwisko (firmę) sklepu wydającego truciznę. Przy truciznach działu III trwałych, nie upłynniających względnie nie ulatniających się pod działaniem powietrza, wolno w miejsce wyrazu „Trucizna” zamieścić wyraz „ostrożnie”. Jeżeli jednak chodzi o wydawanie trucizn odsprzedawcom, przedsiębiorcom technicznym albo państwowym zakładom badawczym i naukowym, to wystarcza każdy inny napis wyłączający pomyłki, z dodaniem zawartości; również nie jest w takich przypadkach wymagane oznaczenie naczyń (opakowań) nazwiskiem (firmą) sprzedawcy.

W żadnym przypadku nie wolno wydawać trucizn w naczyniach do picia i gotowania albo w butelkach lub dzbaneczkach, których firma lub nazwa ściągnąć może niebezpieczeństwo pomyłek co do zawartości naczynia.

Postanowienia szczególne o farbach (rozdział III § 17).

Przepisy powyższe nie stosują się na ogół do gotowych farb olejnych, żywicznych i lakowych, o ile nie są one farbami arsenowymi. To samo dotyczy się farb trujących, gotowych do bezpośredniego użytku we formie rysików, pastylek, kamieni albo w zamkniętych tubach, z tym zastrzeżeniem, że na każdej poszczególniej sztuce względnie na każdym jej opakowaniu zamieszczony jest wyraz „Trucizna” albo „Ostrożnie” oraz nazwa farby względnie nazwa zawartej w niej trucizny.

Przepisy o środkach do tępienia owadów (rozdział IV. § 18).

Przy wydawaniu środków do tępienia szkodliwych zwierząt (tzw. środków przeciwko owadom) należy do każdego opakowania dołączyć pouczenie o niebezpieczeństwie połączonym z nieostrożnym użyciem danego środka. Każda właściwa władza ma prawo przepisać dosłowne brzmienie takiego pouczenia. Papier przeciwko owadom zawierający arsen wolno wyrabiać tylko we formie czworokątnych karteczek wielkości 12 : 12 cm, z

których każda zawierać może nie więcej niż 0,01 gr kwasu arsenowego. Na każdej stronie takiej kartki zamieszczone być mają 3 krzyże, trupia głowa oraz napis w kolorze czarnym „Trucizna”. Wydawać wolno te środki tylko w szczelnej okładce, na której widnieje wyraźny i trwały, w czarnym kolorze wykonany napis „Trucizna” oraz „papier arsenowy przeciwko muchom”; w handlu detalicznym należy poza tym zamieścić na okładce nazwisko (firmę) właściciela sklepu.

Inne środki przeciwko owadom, zawierające arsen wydawać wolno tylko w postaci zmieszanej z zieloną farbą, łatwo rozpuszczającą się w wodzie, za zezwoleniem.

Środki przeciwko owadom zawierające strychninę wydawać wolno tylko w postaci zatrutych ziarn zboża, które zawierać może na 1000 części wagowych ziarna najwyżej 5 części wagowych strychniny.

Powyższe ograniczenia mogą być czasowo zawieszane, jeśli zachodzi potrzeba podjęcia, pod nadzorem władz, nadzwyczajnej akcji w celu niszczenia szkodliwych zwierząt, np. myszy polnych.

Osoby trudniące się zawodowo tępieniem gryzoniów i owadów.

Osoby te mają obowiązek przechowywać zapasy środków do tępienia gryzoniów i owadów w pomieszczeniach zamkniętych, dla nich tylko dostępnych.

Postanowienia karne.

Wykroczenia przeciwko powyższym przepisom podlegają ukaraniu na podstawie art. 50 k. k., który ma brzmienie następujące:

Art. 50 § 1. Kto bez zezwolenia wyrabia trucizny albo kto nie zachowuje przepisów o wyrobie, przechowywaniu i dostarczaniu trucizn. podlega, jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej, karze aresztu do 3 miesięcy lub grzywny do 3000 złotych (obecnie 30.000 zł).

§ 2. Ponadto można zabronić wyrobu trucizn handlu nimi na czas od roku do lat 5 i orzec przepadek trucizn.

Załącznik Nr 1.

Księga trucizn

Nr bież.	Oznaczenie zezwolenia (władza, Nr.)	Data wydania	Trucizny		W jakim celu nabyto truciznę?	Nabywcy		Odbiorcy		Nazwisko wydającego truciznę	Własnoręczny podpis odbiorcy
			nazwa	ilość		nazwisko i zawód	miejsce zamieszkania	nazwisko i zawód	miejsce zamieszkania		

Załącznik Nr 2.

Oznaczenie władzy wydającej zezwolenie.
Nr.

Zezwolenie na nabycie trucizn.
Obyw. (nazwisko, stan) zamieszkały w względnie firma
życzy sobie nabyć (ilość) (nazwa trucizny)
w celu (podać cel, do którego trucizna ma być użyta)

Przeciwko powyższemu żądaniu nie ma żadnych zastrzeżeń.

....., data

Oznaczenie władzy wydającej zezwolenie, pieczęć, podpis.

Odbiór trucizny należy pokwitować. Zezwolenie niniejsze traci ważność z upływem dnia 14 go po dniu jego wystawienia, o ile nie uczyniono powyżej wzmianki innej treści.

Nr księgi trucizn Załącznik Nr 3.
Pokwitowanie odbioru trucizn.

Firma w
ul. wydała mi (ilość)
(nazwa trucizny) dla celów
w prawidłowym naczyniu (opakowaniu) i z odpowiednim oznaczeniem.

Świadom niebezpieczeństwa, wyniknąć mogącego z nieostrożnego obchodzenia się z wydaną trucizną, zobowiązuje się zużyć jej tylko dla celów powyżej wymienionych oraz troszczyć się o to, aby towar ten nie dostał się do rąk osoby niepowołanej.

Truciznę odbierze
Miejscowość, dzień, miesiąc, rok, ulica, Nr. Imię i nazwisko, zawód odbiorcy oraz jego własnoręczny podpis.

(Dodatek, jeśli trucizna ma być odebrana przez inną osobę, np. posłańca):

Truciznę powyżej wymienioną odebrałem z polecenia (nazwisko lub firma nabywcy). Zobowiązuję się oddać towar niezwłocznie zleceniodawcy w stanie nienaruszonym.

Miejscowość, dzień, miesiąc, rok. Nazwisko i imię, zawód i własnoręczny podpis odbiorcy.
W. G.

Wystawa Ziem Odzyskanych we Wrocławiu

W związku z powyższą Wystawą wydał Prezes Rady Ministrów p. Józef Cyrankiewicz następujące zarządzenie:

Z okazji trzeciecia powrotu Ziem Odzyskanych do Polski Rząd organizuje Wystawę Ziem Odzyskanych we Wrocławiu.

Celem Wystawy jest zaznajomienie całego społeczeństwa oraz zagranicy z dotychczasowymi osiągnięciami w odbudowie życia na Ziemiach Odzyskanych i pełne uświadomienie znaczenia, jakie Ziemie Odzyskane posiadają dla państwa polskiego i jego gospodarki narodowej.

Wystawa zostanie otwarta w lipcu rb. i trwać będzie trzy miesiące. Na czele Wystawy Ziem Odzyskanych stoi powołany Komitet ścisły Wystawy oraz Komisarz Rządu dla Spraw Wystawy, którym jest ob. Wiktor Kościński, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Skarbu. Organem wykonawczym Komisarza Rządu Wystawy Ziem Odzyskanych jest Dyrekcja Wystawy Ziem Odzyskanych z siedzibą we Wrocławiu.

Wystawa składać się będzie z trzech zasadniczych działów:

- a) problemowego — przedstawiającego Ziemie Odzyskane w aspekcie politycznym, społecznym oraz gospodarczym, w ujęciu kompozycyjnym, obejmującym syntetycznie obraz całości osiągnięć Polski na Ziemiach Odzyskanych,
- b) społeczno-gospodarczego o charakterze typowo wystawowym w połączeniu z kiermaszem handlowym,
- c) wystaw-aneksów- mieszczących się poza terenem Wystawy Ziem Odzyskanych na terenie m. Wrocławia, mającym na celu rozszerzenie i pogłębienie tematów ogólnowystawowych.

Uzupełnieniem Wystawy Ziem Odzyskanych będą kongresy, zjazdy i zebrania urządzane na terenie Wystawy w czasie jej trwania.

Z uwagi na polityczne i wychowawcze znaczenie Wystawy oraz bardzo krótki okres zakreślony dla jej organizacji, zarządzam, aby wszystkie Ministerstwa i nadzorowane przez nie instytucje i organizacje:

1) — udzieliły Komisarzowi dla Spraw Wystawy Ziem Odzyskanych wszechstronnej, organizacyjnej, propagandowej i innej pomocy i poparcia przy organizowaniu Wystawy,

2) — urządziły przewidziane w swym planie na rok 1948 kongresy, zjazdy, uroczystości i imprezy, o zasięgu ogólnopolskim w mieście Wrocławiu w czasie trwania Wystawy Ziem Odzyskanych i na jej terenie, przy czym na ten cel zarezerwowano specjalnie gmach, tzw. „Halę Tysiąclecia” mogącą pomieścić do 40 tys. ludzi;

3) — okazały pomoc i poparcie przy organizowaniu wycieczek zbiorowych na Wystawę we Wrocławiu, umożliwiając obejrzenie Wystawy przez jak najszersze masy społeczeństwa polskiego.

Komunikaty i różne wiadomości

Ograniczenie działalności prywatnych przedsiębiorstw budowlanych?

Jak czytamy w Biuletynie Informacyjnym Nr 2 Izby P.-H. w Warszawie, w lutym br. (1948) odbył się w Ministerstwie Odbudowy Zjazd organów II-giej instancji tego Ministerstwa; w myśl wypowiedzi zjazdowych — rola prywatnych przedsiębiorstw budowlanych w roku bieżącym sprowadzić się ma jedynie do obsługi zamówień prywatnych i wykonywania „końcówek” budownictwa państwowego, samorządowego i spółdzielczego. Tego rodzaju zapowiedzi działają deprymująco, paraliżując przejawianą dotychczas sprężystość pracy — wykonywanej, jak wiadomo, w trudnych warunkach finansowych i zaopatrzenia zarówno materiałowego jak i w maszyny, sprzęt i narzędzia.

Koszty urządzania stoisk na targach międzynarodowych a podatek dochodowy

Ministerstwo Skarbu wyjaśniło, że wydatki ponoszone przez przedsiębiorstwa w związku z urządzaniem na targach międzynarodowych i wystawach na terenie Polski stoisk likwidowanych po zakończeniu imprezy i nie mających charakteru trwałej inwestycji, uznawać należy przy ustalaniu podstaw wymiaru podatku dochodowego za koszty uzyskania przychodów w rozumieniu art. 10 dekretu z dnia 8 stycznia 1946 r. o podatku dochodowym (Dz. U. R. P. z 1947 r. Nr 25, poz. 99).

(Okólnik Ministerstwa Skarbu z dnia 27 maja 1947 r. LDV 3292/3/47 (Nr 122).

Handel łączuszkowy

Stanowisko Komisji Specjalnej co do handlu łączuszkowego jest zgodne z wyjaśnieniem Biura Cen. Min. Przemysłu i Handlu z dnia 16 października 1947 r., znak C. E./DE/1/296. Konsument winien otrzymać towar po cenie nie wyższej niż cena fabryczna, powiększona o dopuszczalny zysk brutto (marżę zarobkową) łącznie: hurtowy i detaliczny. Włączenie się pomiędzy hurtownika i detalistę dodatkowego ogniwa pośrednictwa będzie kwestionowane wtedy, o ile wpłynie to na podwyższenie ceny detalicznej ponad cenę powstałą w wyżej podany sposób. W jakim stosunku obie marże zysku (hurtowa i detaliczna) zostaną podzielone pomiędzy 3 ogniwa pośrednictwa zależeć będzie od tego, dla której strony istnienie tego ogniwa jest korzystne, względnie niezbędne. W każdym razie są tu trzy możliwości: albo hurtownik podzieli się swoją marżą, albo detalista zrezygnuje z części swej marży, albo wreszcie tak hurtownik jak i detalista ustąpią po pewnej części ze swych marż na rzecz tego ogniwa pośredniego. Odpowiedzialność za wyższą cenę detaliczną na skutek wkleszczenia się dodatkowego ogniwa pomiędzy hurtownika a detalistę może spaść na wszystkie ogniwa.

Artykuły metalowe i elektrotechniczne — Źródło nabycia.

Centrala Handlowo-Techniczna Rzemiosła i Przemysłu Prywatnego Metalowego i Elektrotechnicznego Sp. z o. o. — Warszawa, ul. E. Plater 20 (tel.: 8-32-62) — dawna nazwa: Centralne Biuro Zamówień Branży Motoryzacyjnej — posiada na sprzedaż duży asortyment artykułów swojej branży, jak aparaty lecznicze — elektryczne, baterie elektr., baskwile wpuszczane, bezpieczniki, brzęczyki, cewki indukcyjne, cęgi, dzwonki elektryczne, garnki, grzałki i grzejniki elektr., imadła ręczne, klej kauczukowy do gumy, różne klucze (do kół samochodowych, do rur, do świec, klucze szwedzkie), korek prasowany, kuchenki i imbryki elektr., lampy elektr., młotki, obrabiarki, odbłaski samochodowe, okucia budowlane, oprawki do lamp, pasta do uszczelnień, płyn do amortyzatorów, popielniczki samochodowe, silniki elektryczne, szkła do lamp samochodowych, szlifiarki i tarcze szlifierskie, tłoki samochodowe najrozmaitszych typów, trąbki motocyklowe, tuby olowiane i ocyn., uchwyty do rurek Bergmanna, żelazka elektr., luksusowe, krawieckie i domowe oraz cały szereg innych artykułów. (Biuletyn Nr 10).

Szczegółowy cennik znajduje się do wglądu za interesowanych w Izbach Przemysłowo-Handlowych, wzory do obejrzenia w Biurze Centrali — warunki zamówień, płatności i terminów dostaw są również do omówienia w wymienionej na wstępie Centrali.

Zebrania.

Zrzeszenie Rzeczoznawców Księgowości i Samodzielnych Księgowych w Poznaniu zwołuje na poniedziałek, dnia 31 maja 1948 r. o godz. 11-tej przed południem

PLENARNE ZEBRANIE,

które odbędzie się w dużej sali posiedzeń Izby Przemysłowo-Handlowej w Poznaniu, przy ul. Mickiewicza 31.

Na porządku obrad sprawozdanie Zarządu z dotychczasowej działalności oraz referat mgr Maksymiliana Nowickiego na temat „Etyka zawodowa księgowego”.

Zjazd Delegatów Ogólnopolskiego Zrzeszenia i Wojewódzkich Zrzeszeń Kupców Branży Chemiczno-Gospodarczej w dniu 6 czerwca 1948 r. o godz. 10-tej w sali Izby Przemysłowo-Handlowej w Krakowie przy ul. Długiej 1 p.

PORZĄDEK DZIENNY

1. Zagajenie — prezes mgr St. Kułakowski
2. Wybór przewodniczącego Zjazdu
3. Uchwalenie regulaminu obrad
4. Odczytanie protokołu z ostatniego Zjazdu
5. Sprawozdanie Zarządu z dotychczasowej działalności
6. Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej
7. Referat aktualny prof. A. Lipy
8. Dyskusja nad sprawozdaniami i referatem
9. Udzielenie absolutorium ustępującemu Zarządowi
10. Sprawa przekształcenia Ogólnopolskiego Zrzeszenia Kupców Branży Chemiczno-Gospodarczej na Związek Zrzeszeń Kupców Branży Chemiczno-Gospodarczej R. P. i ewent. połączenie ze Zrzeszeniem Drogistów i Hurtownikami Aptecznymi.
 - a) zadecydowanie przekształcenia
 - b) ustalenie siedziby
 - c) uchwalenie statutu Związku
 - d) uchwalenie wysokości wpisowego i składek
 - e) uchwalenie preliminarza
11. Wybór władz Związku
 - a) Zarządu
 - b) Komisji Rewizyjnej
12. Wnioski i interpelacje.

Uwaga: po pktcie 9-tym porządku dziennego nastąpi ewent. przerwa w obradach.

*Rachmistrz
błyskawiczny*

mnoży, dzieli za Ciebie

Do nabycia w Księgarniach

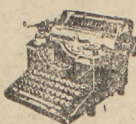

POLECAMY *Naturalne napoje
chłodzące*
AN BOLA

Cieszące się uznaniem konsumentów
wymienite cukierki śmietankowe

poleca **Wytwórnia „Cremo”** Sp. z o. o.

Poznań, ul. Półwiejska 4 — Telefon 22-73

Maszyny biurowe

Zakup - Sprzedaż - Naprawa

RE-MA

Poznań, św. Marcin 5

(przy Placu Hoovera) — Telefon nr 44-07

MASZYNY BIUROWE

Bilansówki oraz kasy rejestracyjne

Kupno - Sprzedaż - Przeróbki

Centrala Maszyn i Przyborów Biurowych
Cz. Filipiak, Poznań, św. Marcin 32, tel. 88-19

ŚNIEG TATRZAŃSKI

KREM PUDER

POZNAŃ • ZAŁ. W R. 1911 W PARYŻU

Oplata pocztowa uiszczona ryczałtem

Adres dla zwrotu: Administracja „Tygodnika Gospodarczego” Księgarnia Wilak, Poznań Kantaka 10

Oliwiarki kropłowe „Unicum”

Armatury dla sanitarno-
zdrowotnych urzędzeń
produkuje

„Apana”

wł. St. Kotecki, Poznań
ulica Skarbowa nr 20 — Telefon nr 96-91

MEBLE BIUROWE

oraz kompletne pokoje i oddzielne sztuki
poleca okazyjnie

Magazyn Mebli ST. JANIAK

Poznań, Rybaki 6, w podwórzu - Tel. 49-56

Opakowania i kartony dla przemysłu
spożywczego, cukierniczego
i chemicznego wykonuje

Wytwórnia Opak. Pap. i Tektur.

właśc.: J. POMIN

Poznań, ul. Młynna 24

Telefon 94-11

Telefon 94-11

Zak

POZNAŃ

MYDŁA • PERFUMY • KOSMETYKI

PRZODUJĄ

IAKOŚCIA

Cena ogłoszeń za 1 mm na stronie 4-lamowej zł 25,—.

Ogłoszenia przyjmuje dla instytucji i przedsiębiorstw państwowych oraz firm pozostających pod zarządem państwowym „P.A.P.” Polska Agencja Prasowa, Poznań, Sew. Mielżyńskiego 8 — telefon 42-63.

Redakcja: Izba Przemysłowo-Handlowa
w Poznaniu, ulica Mickiewicza 31
Tel. 518-62, 23-65, 23-66.

Ogłoszenia przyjmuje „PAR” Polska Agencja
Reklamy, Fr. Krajna, Poznań, Fr. Rataj-
czaka 7, Tel. 30-80 i 91-88
i oddziały Kraków, Rynek Główny 46 —
Tel. 503-66
Bydgoszcz — Al. 1 Maja 16, Tel. 17-66
Toruń — ul. Małe Garbary 2
Katowice — Warszawska 23, skr. poczt.
790. — Tel. 244-88.

Administracja: Księgarnia Wilak Po-
znań, ul. Kantaka 10 — Tel. 44-40
45-00.

Konto P. K. O. — V-4085.

Cena numeru 30,— zł, prenumerata
kwartalna 300,— zł.